

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Besluit van
houdende regels met betrekking tot het via een centraal elektronisch systeem
geautomatiseerd ontsluiten van identificerende gegevens alsmede enkele
andere gegevens door banken en andere betaaldienstverleners (Besluit
verwijzingsportaal bankgegevens)**

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën van (...), 20xx-0000000000, directie Financiële Markten, mede namens Onze Minister van Justitie en Veiligheid;
Gelet op de artikelen 1:81 en 3:267i van de Wet op het financieel toezicht en de artikelen 126nc, zevende lid, en 126nd, zevende lid, van het Wetboek van Strafvordering;
De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van ..., nr. ...);
Gezien het nader rapport van Onze Minister van Financiën van (...), 20xx-0000000000, directie Financiële Markten, mede namens Onze Minister van Justitie en Veiligheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Hoofdstuk 1 Definities

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. wet: Wet op het financieel toezicht;
- b. verwijzingsportaal bankgegevens: het centraal elektronisch systeem, bedoeld in artikel 3:267i van de wet;
- c. bevoegde autoriteiten: de instanties en functionarissen, genoemd in artikel 6 van dit besluit;
- d. aangesloten partijen: partijen die op grond van artikel 3:267i van de wet zijn aangesloten op het verwijzingsportaal bankgegevens.

Artikel 2

Identificerende gegevens als bedoeld in artikel 3:267i van de wet zijn:

- a. in geval van een natuurlijke persoon:
 - 1°. naam;
 - 2°. tenaamstelling financieel product;
 - 3°. adres;
 - 4°. adrestype (huis- of postadres);

- 5°. geboortedatum;
 - 6°. rol persoon;
 - 7°. status cliënt;
 - 8°. productnummer;
 - 9°. productsoort;
 - 10°. status product;
 - 11°. rekening geschikt voor uitbetaling toeslagen (ja of nee);
 - 12°. identiteit van de contractspartij.
- b. in geval van een rechtspersoon:
- 1°. naam;
 - 2°. tenaamstelling financieel product;
 - 3°. adres;
 - 4°. adrestype (kantoor- of postadres);
 - 5°. door de Kamer van Koophandel toegekend uniek nummer of hiermee vergelijkbaar identificatienummer;
 - 6°. status cliënt;
 - 7°. productnummer;
 - 8°. productsoort;
 - 9°. status product.

Hoofdstuk 2 Algemeen

Artikel 3

1. Onze Minister van Justitie en Veiligheid, de bevoegde autoriteiten en de aangesloten partijen treffen ieder de technische en organisatorische voorzieningen die nodig zijn teneinde uitvoering te geven aan de ingevolge de artikelen 4 tot en met 9 op hen rustende verplichtingen.
2. De technische voorzieningen bij de bevoegde autoriteiten zijn zo ingericht dat ze uitsluitend toegankelijk zijn voor personen die daartoe door de betreffende bevoegde autoriteit zijn geautoriseerd. De bevoegde autoriteiten houden een registratie bij van daartoe geautoriseerde personen.
3. De beveiliging van de technische voorzieningen en de verbinding met het verwijzingsportaal bankgegevens is zodanig dat de vertrouwelijkheid en integriteit van de verstrekte gegevens gewaarborgd is.
4. De technische voorzieningen zijn zo ingericht dat ontvangen verzoeken voor bankrekeningnummerverificatie binnen vijf seconden na ontvangst kunnen worden beantwoord en overige vorderingen en verzoeken binnen 30 seconden na ontvangst kunnen worden beantwoord.
5. Bij regeling van Onze Minister van Justitie en Veiligheid kunnen regels worden gesteld over de technische specificaties waaraan de technische voorzieningen moeten worden.

Hoofdstuk 3 Het beheer van het verwijzingsportaal bankgegevens

Artikel 4

1. Onze Minister van Justitie en Veiligheid draagt er zorg voor dat het verwijzingsportaal bankgegevens de in dit artikel genoemde eigenschappen bezit.
2. Het verwijzingsportaal bankgegevens leidt een vordering of een verzoek van een bevoegde autoriteit geautomatiseerd door aan de aangesloten partijen en leidt de van de aangesloten partijen ontvangen gegevens geautomatiseerd door aan de vorderende of verzoekende bevoegde autoriteit.
3. Het verwijzingsportaal bankgegevens leidt een vordering of een verzoek uitsluitend door aan de betreffende aangesloten partijen en leidt de ontvangen gegevens uitsluitend door aan de vorderende of verzoekende bevoegde autoriteit.
4. Het verwijzingsportaal bankgegevens legt voor elke vordering of verzoek en voor elke verstrekking een kenmerk vast aan de hand waarvan kan worden herleid door welke aangesloten partij, aan welke bevoegde autoriteit en op basis van welke wettelijke grondslag gegevens zijn gevorderd, verzocht en verstrekt. De vastlegging vindt op zodanige wijze plaats dat daarin geen gegevens worden opgenomen die herleidbaar zijn tot personen op wie een vordering of een verzoek om identificerende gegevens betrekking heeft en het vastgelegde kenmerk wordt gedurende vijf jaren bewaard.

Artikel 5

1. Onze Minister van Justitie en Veiligheid stelt jaarlijks een verslag op waarin melding wordt gemaakt van het aantal malen waarin door tussenkomst van het verwijzingsportaal bankgegevens aan een bevoegde autoriteit gegevens zijn verstrekt. Dit verslag is in ieder geval uitgesplitst naar:
 - a. de wettelijke grondslag van de vordering of het verzoek;
 - b. de bevoegde autoriteiten.
2. Er wordt tweejaarlijks een audit gedaan naar de goede uitvoering van dit besluit. Daarbij worden ten minste de volgende onderwerpen behandeld:
 - a. de werking van het verwijzingsportaal bankgegevens;
 - b. de kwaliteit van de vorderingen, verzoeken en verstrekkingen van gegevens.
3. In afwijking van het tweede lid, wordt de audit de eerste vijf jaar na inwerkingtreding van dit besluit jaarlijks gedaan.

Hoofdstuk 4 Vorderingen door bevoegde autoriteiten

Artikel 6

De volgende bevoegde autoriteiten gebruiken het verwijzingsportaal bankgegevens:

- 1°. opsporingsambtenaren als bedoeld in de artikelen 141 en 142 van het Wetboek van Strafvordering, werkzaam bij de Nationale Politie, het openbaar ministerie, de Koninklijke Marechaussee, de Rijksrecherche, de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de directie Opsporing van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid of de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Inspectie Leefomgeving en Transport;
- 2°. de officier van justitie, bedoeld in artikel 9 van het Wetboek van Strafvordering;
- 3°. de Financiële inlichtingen eenheid, bedoeld in artikel 12, eerste lid, van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme;

4°. de inspecteur, bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de ontvanger, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel i, van de Invorderingswet 1990 en de Belastingdienst/Toeslagen, bedoeld in artikel 11, tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen.

Artikel 7

De bevoegde autoriteiten vorderen of verzoeken om verstrekking van gegevens bij aangesloten partijen via het verwijzingsportaal bankgegevens indien het een vordering of verzoek betreft als bedoeld in artikel 3:267i, derde lid, van de wet.

Hoofdstuk 5 Het verstrekken van gegevens door aangesloten partijen

Artikel 8

1. Aangesloten partijen treffen technische en organisatorische voorzieningen om via het verwijzingsportaal bankgegevens gegevens te verstrekken over cliënten, voor zover die in hun administratie zijn opgenomen.
2. Zij zorgen dat gegevens worden geleverd die niet meer dan 48 uur ouder zijn dan de actuele gegevens die zij gebruiken voor de bedrijfsvoering.

Artikel 9

1. Aangesloten partijen verlenen het verwijzingsportaal bankgegevens langs geautomatiseerde weg gedurende 24 uur per dag toegang tot een geautomatiseerde voorziening waarmee gegevens kunnen worden opgevraagd, tenzij sprake is van vooraf aangekondigd onderhoud of overmacht.
2. Indien een aangesloten partij niet over gegevens beschikt waarop de vordering of het verzoek is gericht, vernietigt die partij terstond de gegevens uit de vordering of het verzoek waaruit blijkt op wie de vordering betrekking heeft.

Hoofdstuk 6 Overige wijzigingen

Artikel 10

In artikel 10 van het **Besluit bestuurlijke boetes financiële sector** wordt in de tabel "Wet op het financieel toezicht" in de numerieke volgorde het volgende artikellid met de daarbij behorende boetecategorie ingevoegd:

3:267i, eerste lid 1

Artikel 11

In artikel 2 wordt na 'Identificerende gegevens' ingevoegd 'en gegevens over de uiteindelijk belanghebbende'.

Hoofdstuk 7 Slotbepalingen

Artikel 12 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 13 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit verwijzingsportaal bankgegevens

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Financiën,

De Minister van Justitie en Veiligheid,

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

1. Inleiding

De Wet verwijzingsportaal bankgegevens strekt ertoe het proces van het verstrekken van bepaalde gegevens door banken en andere betaaldienstverleners, alsmede het door bepaalde overheidsinstanties vorderen en opvragen van die gegevens bij banken en andere betaaldienstverleners, te automatiseren en daarmee efficiënter te laten verlopen. Hiertoe wordt de Wet op het financieel toezicht (Wft) gewijzigd door de afdeling Verwijzingsportaal bankgegevens op te nemen, die banken en andere betaaldienstverleners die in Nederland rekeningen aanbieden met een Nederlands IBAN identificatienummer dan wel die in Nederland kluizen aanbieden verplicht om aan te sluiten op een verwijzingsportaal bankgegevens. Het verwijzingsportaal bankgegevens is een technische koppeling die het voor aangesloten banken en andere betaaldienstverleners mogelijk maakt om geautomatiseerd te voldoen aan bepaalde vorderingen of verzoeken van overheidsinstanties. Hiermee wordt ook de verplichting geïmplementeerd voor elke lidstaat van de Europese Unie om te voorzien in een centraal elektronisch systeem ter identificatie van cliënten van banken en andere betaaldienstverleners. Deze verplichting vloeit voort uit artikel 32bis van Richtlijn (EU) 2018/843 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2015/849 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, en tot wijziging van de Richtlijnen 2009/138/EG en 2013/36/EU (PbEU 2018, L 156) (hierna: wijzigingsrichtlijn).

Het onderhavige besluit stelt regels over het verwijzingsportaal bankgegevens, te weten over het beheer daarvan, de instanties en functionarissen die het systeem gebruiken, de gegevens die via het systeem worden ontsloten, de technische eisen waaraan het systeem en de aansluiting daarop moet voldoen, het vorderen of opvragen van gegevens via het portaal en het verstrekken van die gegevens via het portaal. Daarmee wordt invulling gegeven aan delegatiegrondslagen in de Wet verwijzingsportaal bankgegevens en het Wetboek van Strafvordering. Hoewel er voor de aansluitverplichting voor banken en andere betaaldienstverleners op het verwijzingsportaal bankgegevens om diverse redenen voor is gekozen om deze verplichting op te nemen in de Wft, is ervoor gekozen om de regels over bovengenoemde onderwerpen op te nemen in een nieuw besluit. Reden hiervoor is de betrokkenheid van de Minister van Justitie en Veiligheid en het feit dat een aantal bepalingen in het besluit (mede) zijn gegrond op de artikelen 126nc, zevende lid, en 126nd, zevende lid, van het Wetboek van Strafvordering. Verder is hierbij van belang dat de aansluitverplichting op het verwijzingsportaal bankgegevens een nieuw element vormt in de Wft in de zin dat dit geen prudentieel of gedragsvereiste is. Regeling van uiteenlopende aspecten van het verwijzingsportaal bankgegevens sluit niet goed aan bij de reeds in het Besluit prudentiële regels Wft dan wel in de andere besluiten op grond van de Wft opgenomen regels.

2. Het verwijzingsportaal bankgegevens en het beheer daarvan

Het besluit stelt een aantal algemene eisen aan het verwijzingsportaal bankgegevens en aan het beheer daarvan. Het beheer van het verwijzingsportaal bankgegevens wordt, onder verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie en Veiligheid, uitgevoerd door de Justitiële Informatiedienst, afdeling Informatiepunt Bijzondere Opsporingsonderzoeken (Justid-IBO). Voor zover daarbij persoonsgegevens worden verwerkt, treedt de Minister van Justitie en Veiligheid op als verwerker in de zin van artikel 4, onderdeel 8, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en verwerker in de zin van artikel 1, onderdeel i, van de Wet politiegegevens. In deze hoedanigheid maakt Justid-IBO verwerkersafspraken met elk van de bevoegde autoriteiten die zijn aangesloten op het portaal, voor zover het betreft de verwerkingen in het verwijzingsportaal bankgegevens. De verwerkersafspraken zien onder meer op de rechten en plichten van de verschillende partijen ten aanzien van de gegevens, het melden van datalekken, het toegang geven van personen tot het verwijzingsportaal bankgegevens binnen Justid-IBO (medewerkers hebben alleen in zeer uitzonderlijke gevallen volgens vastgestelde procedures toegang tot persoonsgegevens), uitvoeren van audits en feitelijke werkplekken van beheerders.

De Minister van Justitie en Veiligheid/Justid-IBO zorgt er als beheerder van het verwijzingsportaal bankgegevens voor dat het portaal zo wordt ingericht dat het gegevens geautomatiseerd doorgeleidt en dat alleen de bevoegde autoriteit die een bepaald verzoek via het portaal doet inzicht krijgt in de gevorderde identificerende gegevens. Ook krijgt elke vordering of verzoek een kenmerk. Hierdoor kan achteraf worden gecontroleerd wat met een vordering of verzoek is gebeurd. Deze gegevens worden gebruikt voor de periodieke audits en kunnen ook van belang zijn voor cliënten en gevolmachtigden wiens gegevens zijn verstrekt of voor bevoegde autoriteiten die een vordering of verzoek hebben ingediend. De Minister van Justitie en Veiligheid stelt verder jaarlijks een verslag op over het gebruik van het verwijzingsportaal bankgegevens. In dit verslag wordt vermeld hoe vaak via het verwijzingsportaal bankgegevens identificerende gegevens zijn verstrekt en aan welke bevoegde autoriteit. Hierdoor wordt het gebruik van het systeem inzichtelijk.

3. Vorderingen door bevoegde autoriteiten

Via het verwijzingsportaal bankgegevens kunnen identificerende gegevens, alsmede gegevens over de uiteindelijk belanghebbende en de begin- en einddatum van een rekening of kluis worden opgevraagd op grond van artikelen uit het Wetboek van Strafvordering (Sv), de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft), de Wet op de economische delicten (Wed), de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR), de Invorderingswet 1990 (IW 1990) en de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir). Deze wetgeving bepaalt ook welke overheidsinstanties bevoegd zijn om via het portaal deze gegevens op te vragen (ook wel: bevoegde autoriteiten). Niet elke organisatie die op grond van deze artikelen bevoegd is om deze gegevens te vorderen of op te vragen, is aangesloten op het portaal. Aangesloten zijn de Nationale Politie, het openbaar ministerie, de Koninklijke Marechaussee, de Rijksrecherche, de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de directie Opsporing van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Inlichtingen-

en Opsporingsdienst van de Inspectie Leefomgeving en Transport, de officier van justitie, FIU-Nederland en de Belastingdienst (de inspecteur, de ontvanger en de Belastingdienst/Toeslagen). Deze partijen zijn geselecteerd vanwege hun rol bij de aanpak en het bestrijden van witwassen en terrorismefinanciering en de daaraan ten grondslag liggende delicten zoals corruptie en fiscale misdrijven waaronder belastingontduiking en –fraude. Deze partijen mogen het verwijzingsportaal bankgegevens ook gebruiken voor andere verzoeken en vorderingen op basis van de genoemde wettelijke grondslagen. Bij onderhavig besluit zijn functionarissen van deze organisaties of de organisaties zelf aangewezen als bevoegde autoriteiten.

4. Het verstrekken van gegevens door aangesloten partijen

Dit besluit geeft uitvoering aan artikel 3:267i Wft en aan de artikelen 126nc, zevende lid, en 126nd, zevende lid, Sv. Artikel 3:267i Wft verplicht banken en andere betaaldienstverleners, die rekeningen aanbieden met een IBAN identificatienummer dat de landcode 'NL' bevat, alsmede banken die kluisen aanbieden, aan te sluiten op het verwijzingsportaal bankgegevens om gegevens over hun cliënten te kunnen verstrekken, voor zover zij hiertoe wettelijk verplicht zijn. Het betreft de verplichting op basis van de artikelen 126a, 126nc, 126uc, 126zk, 126ii of 577bb Sv, artikel 19 Wed, artikel 17 Wwft, artikel 53, eerste lid, aanhef en onderdeel a, AWR, de artikelen 62 of 62bis IW1990 en artikel 38 Awir en de daarop berustende bepalingen. Genoemde bepalingen bevatten de bevoegdheden op basis waarvan de opsporingsambtenaar, de inspecteur, de ontvanger, de Belastingdienst/Toeslagen en de FIU-Nederland gegevens kunnen opvragen of vorderen. Op een later moment treedt de bepaling in werking betreffende de verplichtingen op basis van de artikelen 126nd, 126ud, 126zl, 126hh en 577bd Sv, op grond waarvan gegevens gevorderd kunnen worden over de uiteindelijk belanghebbende en de openings- en sluitingsdatum van een rekening of kluis.

Als een partij op grond van artikel 3:267i Wft is aangesloten op het verwijzingsportaal bankgegevens, moet zij via het portaal identificerende gegevens verstrekken over cliënten die in Nederland rekeningen bij haar afnemen met een IBAN identificatienummer dat de landcode 'NL' bevat of die kluisen bij haar afnemen en over eventuele personen die namens hen zeggenschap uit kunnen oefenen over deze rekeningen of kluisen.

De rekeningen waar het in dit geval om gaat kunnen verband houden met financiële producten, zoals gedefinieerd in de Wft. Het betreft:

- a. een beleggingsobject;
- b. een betaalrekening met inbegrip van de daaraan verbonden betaalfaciliteiten;
- c. elektronisch geld;
- d. een financieel instrument;
- e. krediet;
- f. een spaarrekening met inbegrip van de daaraan verbonden spaarfaciliteiten;
- g. een verzekering die geen herverzekering is;
- h. een premiepensioenvordering; of
- i. een bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen ander product.

Concreet worden daaronder in elk geval de volgende producten begrepen die worden aangeboden door aangesloten partijen: betaalrekening, spaarrekening, effectenrekening, levenslooprekening, lijfrentespaarrekening, creditcard, debitcard, rekening-courant krediet, hypothecair krediet, consumptief krediet, zakelijk krediet, effectendepot, digitale portemonnee, verzekering.

Het onderhavige besluit bepaalt welke gegevens aangesloten partijen via het portaal moeten kunnen verstrekken. Bij natuurlijke personen gaat het om: naam, tenaamstelling financieel product, adres, adrestype, geboortedatum en een aantal administratieve kenmerken. Dit geldt ook in geval van uiteindelijk belanghebbenden. Bij rechtspersonen gaat het om: naam, tenaamstelling financieel product, adres, adrestype, door de Kamer van Koophandel toegekend uniek nummer of hiermee vergelijkbaar identificatienummer en een aantal administratieve kenmerken.

De verplichting voor een aangesloten partij om deze gegevens te verstrekken, impliceert dat de bevoegde autoriteit de beschikking krijgt over informatie die nodig is voor de (verdere) uitoefening van haar bevoegdheden, waaronder het opvragen van inhoudelijke bankgegevens (daaronder begrepen de saldo- en transactiegegevens). Met behulp van het rekeningnummer kan namelijk onder meer de financiële situatie van een verdachte in kaart worden gebracht, kan worden onderzocht wie bij een ongebruikelijke transactie betrokken is en kan de Belastingdienst bepalen of een rekeningnummer geschikt is voor het innen en uitbetalen van belastinggelden.

5. Overige wijzigingen

Artikel 3:267i, eerste lid, Wft, is opgenomen in de bijlagen bij de artikelen 1:79 en 1:80 Wft, zodat DNB een last onder dwangsom of een boete kan opleggen als banken of andere betaaldienstverleners dit voorschrift overtreden. Op grond van artikel 1:81 Wft worden overtredingen vervolgens bij algemene maatregel van bestuur gerangschikt in boetecategorieën. Dit gebeurt in de tabellen van artikel 10 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector. Artikel 3:267i, eerste lid, Wft wordt met dit besluit ingedeeld in de eerste en laagste boetecategorie. Deze categorie wordt over het algemeen gebruikt voor overtredingen van normen over informatieverstrekking door instellingen aan overheidsinstanties. Een voorbeeld is artikel 3:10, derde lid, Wft over de informatie die instellingen aan DNB moeten verstrekken bij een incident.

6. Gegevensbescherming

In het verwijzingsportaal bankgegevens worden persoonsgegevens verwerkt. Om die reden is er een privacy impact assessment uitgevoerd voor het verwijzingsportaal bankgegevens. Dit privacy impact assessment omvat het gehele verwijzingsportaal bankgegevens en beslaat derhalve zowel hetgeen in de wet is geregeld als hetgeen in het onderhavige besluit is geregeld.

De resultaten zijn weergegeven in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel waarmee artikel 3:267i Wft wordt geïntroduceerd. Enkele maatregelen die zijn voorgesteld om de risico's voor de bescherming van de persoonsgegevens van cliënten van aangesloten partijen te beperken, zijn in het besluit vastgelegd, zoals het periodiek

verrichten van een audit. Om te controleren of het vorderen, opvragen en verstrekken verloopt volgens de daartoe afgesproken procedures wordt het systeem periodiek geaudit. Daarnaast wordt voorgeschreven dat de vordering of het verzoek (inclusief de daarin vermelde persoonsgegevens) direct wordt vernietigd door de aangesloten partij indien de aangesloten partij niet over de gevraagde gegevens beschikt.

7. Uitvoeringsgevolgen en regeldruk

De kosten van de naleving van dit besluit zijn toegelicht in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Wet verwijzingsportaal bankgegevens.

8. Consultatie en advisering

...

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) heeft in haar consultatiereactie op het wetsvoorstel Wet verwijzingsportaal bankgegevens gevraagd om te verduidelijken wat precies wordt bedoeld met het gegeven 'rekening geschikt voor uitbetaling toeslagen (ja/nee)'. Concreet gaat het om de vaststelling dat de bankrekening geschikt is voor de uitbetaling van een voorschot of een tegemoetkoming door de Belastingdienst/Toeslagen. Dit hangt samen met de informatieverplichting op grond van artikel 38 Awir.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Dit artikel introduceert een aantal nieuwe definities.

Artikelen 2 en 11

Op grond van artikel 3:267i, vierde lid, Wft geven deze artikelen een uitwerking van de identificerende gegevens en de gegevens over de uiteindelijk belanghebbende die aangesloten partijen via het portaal moeten kunnen verstrekken, zoals bepaald in artikel 32bis (3) van de wijzigingsrichtlijn.

Bij de uitwerking van wat onder identificerende gegevens wordt verstaan is uitgegaan van het bepaalde in artikel 126nc, eerste lid, Sv. Daarin is bepaald dat onder identificerende gegevens wordt verstaan:

- a. naam, adres, woonplaats en postadres;
- b. geboortedatum en geslacht;
- c. administratieve kenmerken;
- d. in geval van een rechtspersoon, in plaats van de gegevens, bedoeld onder a en b: naam, adres, postadres, rechtsvorm en vestigingsplaats.

De in artikel 2, onderdeel a, sub 6 tot en met 11, en in onderdeel b, sub 5 tot en met 9, genoemde gegevens zijn administratieve kenmerken.

Onder naam wordt verstaan de voorletter(s), voornaam, tussenvoegsel, achternaam van de natuurlijke persoon dan wel de naam van de rechtspersoon. Onder tenaamstelling financieel product wordt verstaan de accountnaam die (alleen) bij een 1BRN (1

bankrekeningnummer) bevraging vanuit de Belastingdienst gebruikt wordt en bij een product hoort, bijvoorbeeld: "W. Jansen e/o M. Jansen-de Vries" bij een betaalrekening. Het adresgegeven omvat de straat, het huisnummer en eventuele toevoegingen, het eventuele postbusnummer, de postcode, woonplaats/vestigingsplaats en land van de natuurlijke persoons of rechtspersoon. Met adrestype wordt bedoeld de vraag of het een huis- of postadres betreft in geval van een natuurlijke persoon en ingeval van een rechtspersoon of het een kantoor- of postadres betreft. Met het gegeven rol persoon wordt bedoeld of de cliënt een rekeninghouder of gemachtigde is en met status cliënt of de relatie actief of beëindigd is. Onder status product wordt verstaan of het product actief, geblokkeerd of beëindigd is. Onder identiteit van de contractspartij wordt verstaan de situatie dat een product door een andere organisatie wordt uitgegeven. Bijvoorbeeld een creditcard die wordt uitgegeven door een creditcardmaatschappij en die door tussenkomst van een bank wordt verstrekt aan de klant. Bij een door de Kamer van Koophandel toegekend uniek nummer of hiermee vergelijkbaar identificatienummer kan het ook gaan om een vergelijkbaar buitenlands identificatienummer.

Een UBO is een 'ultimate beneficial owner' of uiteindelijk belanghebbende. Op grond van de Wwft is een instelling verplicht de identiteit van de UBO vast te stellen. Dat hoeft niet de persoon te zijn die de transactie daadwerkelijk doet. De transactie kan gedaan worden door een tussenpersoon of een zakelijk waarnemer. De twee criteria die van belang zijn om een persoon te kwalificeren als UBO betreffen het houden van het uiteindelijke eigendom of het hebben van de uiteindelijke zeggenschap in een cliënt, via het houden van aandelen, stemrechten, eigendomsbelang of andere middelen. Accurate en actuele informatie over de UBO is van belang in het kader van financieel onderzoek. Het geeft de bevoegde autoriteiten een betere informatiepositie. Actuele informatie over de uiteindelijk belanghebbende is immers een bepalende factor bij het opsporen van criminelen die hun identiteit anders achter ondoorzichtige juridische structuren kunnen verbergen. Aangezien technische realisatie van de mogelijkheid om gegevens over de uiteindelijk belanghebbende via het verwijzingsportaal bankgegevens op te vragen en te verstrekken meer tijd vergt, zal artikel 11 naar verwachting pas op een later moment, te weten op 10 september 2020, in werking treden. Dit is de datum waarop artikel 32bis van de wijzigingsrichtlijn geïmplementeerd moet zijn in nationale wetgeving.

Artikel 3

Op grond van artikel 3:267i, vierde lid, Wft bepaalt dit artikel onder meer dat de door onze Minister van Justitie en Veiligheid, de bevoegde autoriteiten en de aangesloten partijen te treffen technische voorzieningen geschikt moeten zijn om te voldoen aan de verplichtingen voortvloeiend uit de artikelen 4 tot en met 9. In het tweede tot en met het vierde lid is een aantal eisen geformuleerd waaraan de technische voorzieningen moeten voldoen. In het vijfde lid is bepaald dat Onze Minister van Justitie en Veiligheid bij ministeriële regeling regels kan stellen over de technische specificaties van de betreffende technische voorzieningen. Hierbij kan gedacht worden aan technische specificaties met betrekking tot het koppelvlak (interface) dat banken en andere betaaldienstverleners ontwikkelen om aan te sluiten op het verwijzingsportaal bankgegevens. De bankensector en het ministerie van Justitie en Veiligheid hebben gezamenlijk afspraken gemaakt over deze technische specificaties. Indien nodig kunnen

deze afspraken worden vastgelegd in een ministeriële regeling van Onze Minister van Justitie en Veiligheid.

Artikel 4

Dit artikel stelt, op grond van artikel 3:671i, vierde lid, Wft en de artikelen 126nc, zevende lid, en 126nd, zevende lid, Sv, regels over de wijze waarop vorderingen en verzoeken om gegevens moeten worden ingediend en over de wijze waarop gevorderde of verzochte gegevens moeten worden aangeboden. Zo is bepaald dat vorderingen en verzoeken door het verwijzingsportaal bankgegevens moeten worden doorgeleid aan uitsluitend de aangesloten partijen en dat de gevorderde of verzochte gegevens ook uitsluitend aan de vorderende of verzoekende bevoegde autoriteiten moet worden doorgeleid. Ter waarborging hiervan bepaalt dit artikel dat voor elke vordering of verzoek en voor elke verstrekking bepaalde gegevens worden gelogd in het verwijzingsportaal bankgegevens.

Artikel 5

In dit artikel worden regels gesteld over het jaarlijks op te stellen verslag en de tweejaarlijks uit te voeren audit in het kader van het beheer van het verwijzingsportaal bankgegevens, op grond van artikel 3:267i, vierde lid, Wft. Aan de hand van het verslag en de audit kan door de minister van Justitie en Veiligheid achteraf worden gecontroleerd of het verwijzingsportaal bankgegevens door zowel aangesloten partijen als bevoegde autoriteiten op de juiste wijze is gebruikt en of alle processtappen juist zijn doorlopen. Aan de hand van de resultaten hiervan kan zo nodig worden bijgestuurd. Een jaarlijks verslag over het gebruik van het verwijzingsportaal bankgegevens geeft inzicht in de mate waarin de bevoegde autoriteiten vorderingen en verzoeken indienen via het portaal. Daardoor wordt een jaarlijkse toe- of afname van vorderingen en verzoeken inzichtelijk. Dit is van belang voor het krijgen van inzicht in de mate waarin het verwijzingsportaal bankgegevens wordt ingezet ter ondersteuning van onderzoeken van de bevoegde autoriteiten en in de effectiviteit daarvan. Omdat een groot aantal bevoegde autoriteiten en aangesloten partijen van het verwijzingsportaal bankgegevens gebruik gaat maken, wordt daarmee op grote schaal privacygevoelige informatie opgevraagd en verstrekt. Het is daarom van groot belang dat zowel de personen van wie gegevens opgevraagd en verstrekt worden, de bevoegde autoriteiten als de aangesloten partijen erop mogen vertrouwen dat het opvragen en verstrekken van deze gegevens zorgvuldig en volgens de wettelijke bepalingen gebeurt. Dit wordt gemonitord middels het uitvoeren van een periodieke audit.

Artikel 6

In dit artikel worden, op grond van artikel 3:267i, vierde lid, Wft de bevoegde autoriteiten aangewezen die gebruik zullen maken van het verwijzingsportaal bankgegevens voor het vorderen of opvragen van gegevens bij aangesloten partijen. Voor zover het betreft aanwijzing van de Financiële inlichtingen eenheid (FIU-Nederland) is dit ter implementatie van artikel 32bis (2) van de wijzigingsrichtlijn.

Artikel 7

Dit artikel stelt, op grond van artikel 3:267i, vierde lid, Wft en de artikelen 126nc, zevende lid, en 126nd, zevende lid, Sv, regels over de wijze waarop vorderingen of

verzoeken om gegevens moeten worden ingediend. Daarmee wordt bewerkstelligd dat voor deze vorderingen en verzoeken om gegevens bij aangesloten partijen indiening via het verwijzingsportaal bankgegevens de standaardwerkwijze is voor de bevoegde autoriteiten die op dit portaal zijn aangesloten.

Artikelen 8 en 9

Deze artikelen stellen, op grond van artikel 3:267i, vierde lid, Wft en de artikelen 126nc, zevende lid, en 126nd, zevende lid, Sv, regels over de wijze waarop de gevorderde of verzochte gegevens door de aangesloten partijen moeten worden aangeboden en stellen tevens een aantal technische eisen waaraan de aansluiting van deze partijen op het verwijzingsportaal bankgegevens moet voldoen.

Artikel 10

Dit artikel implementeert artikel 58 van de vierde anti-witwasrichtlijn.

Artikel 12

Aangezien technische realisatie van de mogelijkheid om gegevens over de uiteindelijk belanghebbende via het verwijzingsportaal bankgegevens op te vragen en te verstrekken meer tijd vergt, zal artikel 12 naar verwachting pas op een later moment, te weten op 10 september 2020, in werking treden. Dit is de datum waarop artikel 32bis van de wijzigingsrichtlijn geïmplementeerd moet zijn in nationale wetgeving.

Deze toelichting wordt ondertekend mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid.

De Minister van Financiën,

Transponeringstabel

Artikel 32bis van richtlijn (EU) 2018/843 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2015/849 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, en tot wijziging van de Richtlijnen 2009/138/EG en 2013/36/EU (PbEU 2018, L 156)

Bepaling richtlijn	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting
32bis, derde lid	2 en 11 Besluit verwijzingsportaal bankgegevens op grond van 3:267i, vierde lid, Wft		Betreft de informatie die via het verwijzingsportaal bankgegevens toegankelijk moet zijn
32bis, vierde lid	2 Besluit verwijzingsportaal bankgegevens op grond van 3:267i, vierde lid, Wft	Lidstaatoptie om meer informatie toegankelijk te maken. Hiervan is beperkt gebruik gemaakt.	Via het verwijzingsportaal bankgegevens zijn ook enkele administratieve kenmerken van producten en cliënten beschikbaar. Daarnaast kan informatie worden gevorderd/opgevraagd over cliënten die andere producten afnemen dan betaalrekeningen en kluizen.